

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116011510
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3116011510.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému Y. X., nar. X.X.XXXX v H., trvale bytom D. Y., U. D. 7, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 18. apríla 2019 odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín podané v neprospech obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. novembra 2018 sp. zn. 4T/100/2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátorky z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. novembra 2018, sp. zn. 4T/100/2016, bol obžalovaný Y. X. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín č.k. 2Pv 445/15/3309-44 zo dňa 10.10.2016, pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na skutkovom základe, že dňa 08.06.2015 v čase asi o 18:00 hod. v Trenčíne na ul. Gen. Svobodu „na otočí“ maloletému M. N., narodenému XX.XX.XXXX, bytom U., I. H. č. XXXX/XX povedal, že ak nevráti peniaze M. F., dostane bitku, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení, teda v zákonnej pätnásťdňovej lehote, podaným odvolaním napadla v neprospech obžalovaného prokurátorka pre nesprávnosť výroku o oslobodení obžalovaného Y. X., t. j. výrokov o vine a treste. V písomnom odôvodnení odvolania uviedla, že výpoveď svedka M. F. vykonanú na hlavnom pojednávaní považuje za účelovú. Od spáchania skutku uplynul značný časový odstup a medzi obžalovaným a svedkom M. F. je kamarátsky vzťah. Výpoveď svedka M. F. z prípravného konania vo vzájomných súvislostiach s ostatnými zabezpečenými dôkazmi prezentuje ucelený dej, ako sa skutok stal, čo mu predchádzalo, ako aj následok a príčinnú súvislosť. Svedok F. nevedel svoju zmenenú výpoveď obhájiť iným spôsobom, než tvrdením, že bol k nej prinútený zo strany polície. Výpoveď svedka M. F. z prípravného konania, na ktorej bola prítomná aj pracovníčka ÚPSVaR Trenčín, je už na prvý pohľad spontánna a vypovedá o skutku tak, ako sa stal. Svedok M. F. vypovedal pred podaním obžaloby v dňoch 07.08.2015 a 20.07.2016, pričom ani jedna z výpovedí nepopiera tú druhú. Svedok M. F. neuviedol, ktorá z výpovedí je tá, ku ktorej vykonaniu a podpísaniu ho donútili príslušníci Policajného zboru. Rovnako nie je možné sa stotožniť s tvrdením samosudcu, že pri rozhodovaní musí vychádzať len z dôkazov prezentovaných na hlavnom pojednávaní. Podľa § 278 odsek 2 Trestného poriadku ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 odsek 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Je pravdou, že súd pri svojom rozhodovaní je povinný postupovať podľa § 278 odsek 2 Trestného poriadku, čo však neznamená, že je povinný ako jedinú správnu a zákonnú výpoveď svedkov akceptovať výpoveď urobenú svedkom na hlavnom pojednávaní. Poukazuje na rozdielny pojmový výklad slov „opierať sa“ a

„prihliadať“ v zmysle uvedeného ustanovenia. Súd je oprávnený opierať sa pri svojom rozhodovaní len o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané, čo je nesporné. Nie je prípustné, aby súd v rozhodnutí poukazoval na podklady, ktoré by na hlavnom pojednávaní neboli vykonané, či už priamym výsluchom svedkov, prečítaním zápisnice z výpovede svedka, vykonaním konfrontácie alebo jej prečítaním, oboznámením listinných materiálov a podobne. Pri rozhodovaní o samotnej veci však je povinný prihliadať na obsah vykonaných dôkazov a tento obsah je povinný dôsledne vyhodnocovať vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. To však neznamená, že ako jedinú pravdu musí súd akceptovať výpovede svedkov vykonané pred súdom na hlavnom pojednávaní. Nakoľko výpovede svedkov F. a svedkyne T. sú v značnom rozpore s ich výpoveďami z prípravného konania, súd sa musí s predmetnými zmenami vysporiadať, čo v napadnutom rozhodnutí absentuje. Svedok I. T. vo výpovedi v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom uviedol, že s M. F. sa v ten deň stretol už ráno a už vtedy od neho tento pýtal peniaze, nakoľko mal dlh u „Kika“ (pozn. obvinený X.), kedy mu svedok poškodený dal 20,-Eur. Následne sa dohodli, že sa stretnú neskôr. V ten istý deň v popoludňajších hodinách sa svedok poškodený stretol s M. F. a obvineným a spoločne išli do bytu patriaceho matke maloletého, kam išli hľadať peniaze. Vtedy M. F. pravdepodobne vzal mobil a po tom, čo sa obvinený Y. X. u nich doma osprchoval, mu maloletý dal nejaké čisté šaty. Na to všetci z bytu odišli, pričom maloletý išiel na tréning, po ktorom sa opäť stretol s M. F. a obvineným, ktorí od neho hneď v tej chvíli pýtali peniaze, nakoľko maloletý mal byť dlžný M. F. a ten zas dlžil obvinenému X.. Obvinený Y. X. sa vtedy mal maloletému vyhrázať, že ak tie peniaze neprinesie, tak zbije jeho, aj M. F.. Vtedy im maloletý povedal, že peniaze zoženie, že mu dlží jeden kamarát, teda pôjde za ním a na druhý deň im získané peniaze dá. Maloletý na to odišiel domov a o tom, čo sa stalo, porozprával svojej tete - setre matky maloletého. Keď sa mu obvinený Y. X. vyhrázať, bola pri tom aj priateľka obvineného, D. T.. Maloletý na otázku, či sa bál, že ak peniaze neprinesie, ho skutočne zbijú, resp., že ho zbije obvinený, odvetil áno, teda sa bál, že to zrealizuje. V rámci prípravného konania svedkyňa D. T. uviedla, že M. F. od I. T. žiadal peniaze, ktoré mu tento dlžil za nejaké veci. Na to

M. F. ukradol u I. T. doma telefón, ktorý odovzdal namiesto peňazí Y. X.. Keďže bol mobil zablokovaný, obžalovaný ho rozbil. Večer dňa 08.06.2018 sa na sídlisku Juh v Trenčíne všetci stretli a M. F. pýtal od I. T. peniaze. I. T. doniesol len stravné lístky, tak ho M. F. opätovne vyzval, aby doniesol peniaze. Na to povedal obžalovaný Y. X., že ak nedonesie I. T. peniaze, dostane facku a že facku dostane aj M. F.. Z výpovede svedka M. F. vykonaného v prípravnom konaní vyplýva, že on sa nikomu nevyhrázať, vyhrázať sa Y. X. prezývaný Kiko. Svedok M. F. počas svojho výsluchu uviedol (č.1. 41 - 45), že on sa nikomu nevyhrázať, vyhrázať sa Y. X. prezývaný Kiko. Raz bol spolu s obvineným v Trenčíne, keď sa ho tento spýtal, či mu niekto nedlží peniaze, nakoľko svedok dlžil obvinenému a tento to chcel vrátiť. Svedok si spomenul, že mu maloletý poškodený M. N. dlží cca 70,-Eur, preto sa tomuto chcel ozvať. Náhodne sa stretli ešte v ten deň na zastávke MHD na Juhu, kedy mu maloletý poškodený dal asi 25,-Eur, pričom sa dohodli, že sa stretnú po obede. Stretli sa asi o 14.30 hod., na čo išli všetci spolu, t.j. M. F., maloletý poškodený I. T. a obžalovaný Y. X. do bytu k maloletému poškodenému, kde tento hľadal peniaze. Potom maloletý poškodený dal obvinenému nejaké šaty a na to z bytu všetci odišli a stretli sa večer okolo 18.00 hod., kedy tam bola už aj priateľka obžalovaného Y. X., D. T.. Vtedy maloletý povedal, že peniaze nemá, na čo mu obvinený povedal, aby prestal klamať a vyhrázať sa mu, že ak peniaze, ktoré svedkovi dlží, neprinesie, tak dostane na hubu on aj svedok, čo ešte zopakoval. Šiel si pýtať peniaze od kamaráta, ale ten tiež nemal. Maloletý potom povedal, že peniaze donesie na druhý deň a odišiel. Tu poukázala na účelovosť zmenenej výpovede svedka M. F., ktorú samotný svedok nevedel vysvetliť iným spôsobom, ako že bol k nej donútený. Pokiaľ súd mal mienku akceptovať takéto vysvetlenie diametrálnej zmeny výpovede svedka na hlavnom pojednávaní oproti dvom výpoveďiam toho istého svedka v konaní pred podaním obžaloby, mal súd vykonať výsluch osoby prítomnej pri výsluchu svedka M. F., ako aj samotného vyšetrovateľa. V opačnom prípade je dané podozrenie zo spáchania iného trestného činu, a to zločinu zneužitia

právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), b), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona. Ak by aj došlo k situácii, že by podľa názoru Okresného súdu Trenčín bolo sporné, kto sa skutku dopustil, v akom smere je konštruované odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, nezakladá to dôvod na postup podľa § 285 písmeno a) Trestného poriadku, ale na postup podľa § 285 písmeno c) Trestného poriadku, teda že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Na základe uvedených dôvodov preto prokurátorka navrhla, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor nadriadenej krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v súlade s písomným odôvodneným odvolaním rovnako navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí krajského súdu s poukazom na správny a zákonný rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý bol aj logicky a podrobne odôvodnený, navrhol podľa § 319 Tr.por. odvolanie prokurátorky zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný Y. X. v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí súdu druhého stupňa navrhol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátorky podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 1. februára 2019, vykonal dňa 18. apríla 2019 verejné zasadnutie, na ktorom preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorkou napadnutého výroku rozsudku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby (o vine a treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V konaní, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, postupoval súd prvého stupňa pri vykonávaní dôkazov a pri rozhodovaní vecne správne a v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku upravujúcimi konanie a rozhodovanie po podaní obžaloby pred súdom a v tomto smere krajský súd nezistil žiadne pochybenie.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa kontradiktórnym spôsobom vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne a v súlade so zásadou „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ uvedenou v § 2 ods. 4 Tr. por. vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Tieto v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr.por. podrobne a vecne správne odôvodnil v napadnutom rozsudku. Pritom podrobne a v súlade s vykonanými dôkazmi presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti a dôkazy oprel svoje závery o oslobodení obžalovaného Y. X. spod obžaloby a pre ktoré dôvodne neakceptoval tvrdenia obsiahnuté v obžalobnom návrhu vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom. Jeho rozhodnutie o oslobodení obžalovaného Y. X. spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. pre skutok kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný, je založené na starostlivom vyhodnotení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.. Úvahy a závery súdu prvého stupňa založené na zásadách logického konania a uvažovania sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje. Súd prvého stupňa svoje skutkové zistenia správne oprel okrem výpovedí obžalovaného Y. X., tiež o svedecké výpovede poškodeného mal. M.N., tiež svedkov M. F., D. T., K. C. T., V. T., závery znaleckého posudku znalca z odboru psychológie PhDr. Z. Q. a listinné dôkazy, na ktoré v napadnutom rozsudku poukázal. Na ich podklade dôvodne neakceptoval tvrdenia obsiahnuté v obžalobnom návrhu vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom uvedeným v napadnutom rozsudku. Tieto svoje skutkové zistenia a právne závery v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr.por. vecne správne a presvedčivo odôvodnil v napadnutom rozsudku a pritom presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Aj podľa názoru krajského súdu od začiatku trestného stíhania popierajúca výpoveď samotného obžalovaného Y. X. bola potvrdená aj výpoveďou jediného (okrem poškodeného) priameho svedka predmetného skutku M. F., pričom naopak, z jeho spáchania bol usvedčovaný len výpoveďou poškodeného mal. M. N., keď ten vypovedal, že v inkriminovanej dobe ho obžalovaný i svedok M. F. (i v prítomnosti D. T., ktorá výpoveď poškodeného nepotvrdila) žiadali o vrátenie peňazí a obaja mu povedali, že ak nedá peniaze, dostane bitku. Poškodený však peniaze dlhoval nie obžalovanému, ale svedkovi M. F. Obžalovanému peniaze dlžil iba svedok M. F. a ak teda obžalovaný o vrátenie peňazí niekoho žiadal, tak to nebol poškodený mal. M.N., ale svedok M. F.. Aj sám poškodený pritom priznal, že svedkovi M. F. dlhoval peniaze. Rozhodnutie okresného súdu o oslobodení obžalovaného Y. X. spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. pre skutok kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa

stal tento skutok a že by ho spáchal obžalovaný Y. X., je založené na starostlivom vyhodnení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Úvahy a závery súdu prvého stupňa založené na zásadách logického konania a uvažovania sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje.

Súd prvého stupňa na podklade vo veci vykonaných dôkazov, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku, správne zistil, že vykonané dôkazy pripúšťajú dve protichodné a navzájom sa vylučujúce verzie (možnosti) skutkového riešenia. Podľa jednej, prezentovanej obžalobou, sa mohol žalovaný skutok stať a mohol ho obžalovaný Y. X. spáchať spôsobom uvedeným v obžalobe. Avšak podľa druhej, prezentovanej obhajobnými tvrdeniami a výpoveďami obžalovaného Y. X. a dôkazmi vykonanými súdom prvého stupňa a z nich vyvedenými závermi okresného súdu, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku, sa skutok uvedený v obžalobnom návrhu nestal a obžalovaný ho teda nespáchal.

Vykonané dôkazy teda nielenže pripúšťajú dve protichodné a navzájom sa vylučujúce verzie (možnosti) skutkového riešenia, ale zároveň nepostačujú na to, aby bolo možné spoľahlivo vyvodiť jednoznačný a nepochybný záver o tejto podstatnej skutkovej otázke, teda o tom, ktorá z uvedených dvoch verzií (možností) zodpovedá skutočnosti. Záver o vine musí byť totiž založený na jednoznačne zistených a bezpečne preukázaných faktoch a nie na domnienkach založených na pravdepodobnosti, v danej veci konkrétne prezentovaných v písomnom odôvodnení odvolania prokurátorom iným, pritom výlučne v neprospech obžalovaného, hodnotením dôkazov než aké urobil súd prvého stupňa. Takýto záver nemožno však vyvodiť len na podklade dôkazov, na ktoré poukazoval v odvolaní prokurátor, keď tieto dôkazy i ďalšie vo veci súdom prvého stupňa vykonané dôkazy a z nich predovšetkým obhajobné tvrdenia obžalovaného i dôkazy, na ktoré poukázal súd prvého stupňa, pripúšťajú aj druhú, protichodnú a vylučujúcu verziu (možnosť), podľa ktorej sa skutok uvedený v obžalobnom návrhu nestal a obžalovaný ho teda nespáchal. Dôkazy z prípravného konania i z hlavného pojednávania, na ktoré poukazovala v odvolaní prokurátorka, umožňovali vyvodzovať len podozrenie, že žalovaný skutok sa mohol stať spôsobom uvedeným v obžalobnom návrhu a že ho obžalovaný mohol spáchať, ale zároveň, najmä keď vykonané dôkazy pripúšťajú záver aj o druhej možnosti skutkového riešenia, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia a keď nevylučujú jeho obhajobu, že nekonal spôsobom uvedeným v obžalobnom návrhu a žalovaný skutok sa nestal, nepostačujú na jednoznačný a nepochybný záver o jeho vine.

Zo zásady prezumpcie nevinu uvedenej v § 2 ods. 4 Tr. por. vyplýva totiž nielen zásada „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), ale aj to, že obvinenému musí byť vina preukázaná. Vzhľadom na to, že nebolo možné jednoznačne a bez pochybností určiť, ktorá z dvoch možností skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, okresný súd správne zvolil tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia a podľa § 285 písm. a) Tr. por. ho spod obžaloby oslobodil. Použitie zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por. prichádza do úvahy práve vtedy, keď pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o niektorej skutočnosti, trvajú, a tak je tomu aj v posudzovanom prípade, aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných a potrebných dôkazov na náležité zistenie skutkového stavu. Súd prvého stupňa takto postupoval, preto jeho záver o oslobodení obžalovaného Y. X. zodpovedá stavu veci a zákonu.

Odvolací súd po preskúmaní veci, vzhľadom na už uvedené dôvody, dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými okresný súd rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátorky nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré prokurátorka navrhla vyhodnotiť inak, než ako to urobil okresný súd. V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa, k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Tak je tomu aj v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne a podrobne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Jeho rozhodnutie je takto správne a v súlade so zákonom, lebo má dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Vzhľadom na už uvedené dôvody odvolací súd nepovažoval odvolacie námietky prokurátorky za dôvodné, preto odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr.por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.